

Metodika pro stanovení referenčních kapacit sociálních služeb na úrovni SO ORP

Příloha č. 5: Pilotní studie pro území SO ORP Karviná

Verze pro proces certifikace

Autorský kolektiv:

PhDr. Tomáš Soukup, Ph.D.

Bc. Ladislav Marek

Ing. Daniel Franke, Ph.D.

Ing. arch. Vlad'ka Kirschner, Ph.D.

Ing. Jan Maňas

Mgr. Ing. Kateřina Švecová

Ing. arch. Tomáš Peltan, Ph.D.

Česká zemědělská univerzita v Praze
2024

T A
Č R

Dedikace

Metodika je výsledkem řešení výzkumného projektu TL05000348 Plánování kapacit sociálních služeb a související občanské vybavenosti řešeného v rámci Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA, 5. veřejné soutěže poskytovatele Technologické agentury ČR v roce 2021 – 2023.

Služby zaměřené na seniory a osoby se zdravotním postižením

Jak počítáme referenční hodnoty

Potřebnost služeb aneb modelové příspěvky na péči (PnP)

Potřebu služeb pro seniory a OZP lze nepřímo odhadnout z počtu vyplácených příspěvků na péči (PnP). Ty jsou určeny osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti (4 stupně) podle zákona o sociálních službách. Z PnP pak mohou tyto osoby hradit sociální péči.

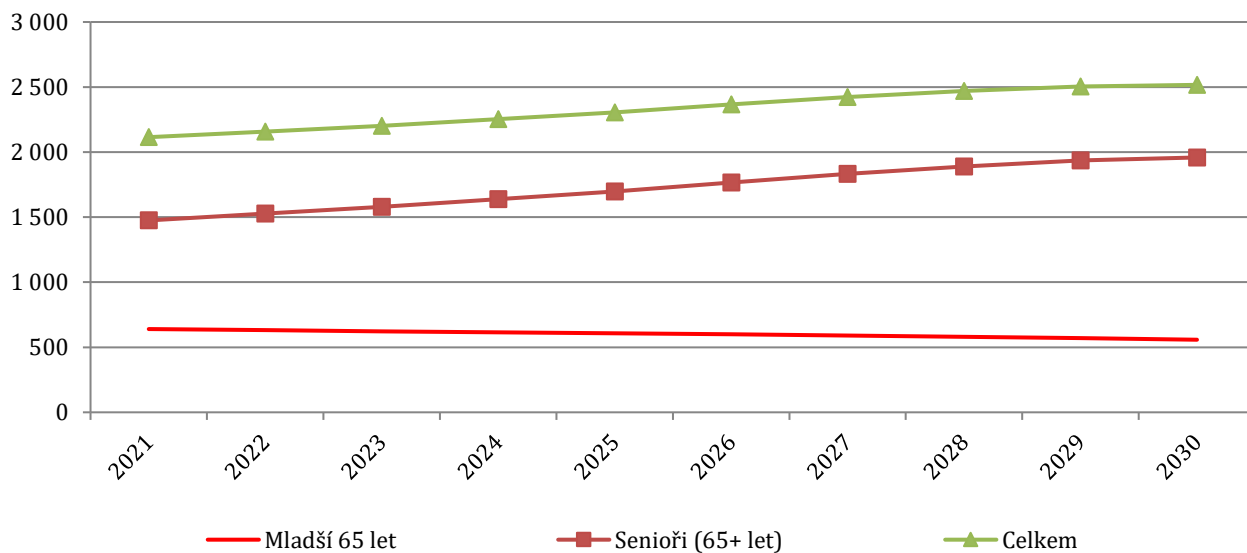
Podrobná analýza ovšem ukázala, že skutečný počet vyplácených PnP je v praxi ovlivněn faktory, které s potřebností nesouvisí (přísnost posudkového lékaře a nahlášení trvalého pobytu do pobytových zařízení). Z tohoto důvodu počítáme s tzv. **modelovými PnP**. Tento ukazatel vyjadřuje, **kolik lidí by při dané věkové struktuře pobíralo PnP podle celorepublikového podílu lidí pobírající PnP**. V každém regionu vezmeme jednotlivé věkové kohorty a násobíme jejich velikost celorepublikovými koeficienty.

Tab. 2: Modelový počet příjemců PnP

	Celkem	Starších 65 let
ORP Karviná	2 115	1 475
Okres	8 213	5 660
Kraj	39 781	27 174

Zdroj: Výpočet autor

Graf 4: Odhad budoucího modelového počtu příjemců PnP

Zdroj: Výpočet autor

Referenční hodnoty

Pro výpočet referenčních hodnot bereme v úvahu 6 aspektů:

1. U pobytových zařízení počítáme s lůžky, u ambulantních a terénních forem s úvazky
2. U referenčních hodnot počítáme a porovnáváme kapacity uvedené v rejstříku v roce 2021
3. Kapacity jednotlivých služeb za ORP přepočítáváme na 10 tisíc modelových příjemců PnP (viz výše), respektive 10 tis. modelových příjemců PnP ve věku 65+ let a 0-64 let

4. Porovnáváme ORP z krajů, ve kterých se prosazují moderní trendy poskytování sociálních služeb (Praha + Středočeský kraj, Ústecký, Liberecký, Královehradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský, Zlínský a Moravskoslezský)
5. U služeb nadregionálního charakteru bereme v úvahu hodnoty za všechny ORP, tedy i za ty, kde daná služba vůbec nepůsobí. U služeb regionálního charakteru počítáme hodnoty pouze za ORP, ve kterých je daná služba poskytovaná.
6. U referenčních hodnot počítáme aritmetický průměr z ORP a doplňkově 75. percentil. Ten nám definuje kapacitu podle ORP, ve kterých považují danou službu za prioritu.

Níže uvádíme přehled jednotlivých služeb a způsob přepočtu.

	Přepočet	Nadregionální / regionální charakter
Domovy pro seniory	10 tis. modelových příjemců PnP starších 65 let	Nadregionální úroveň (počítáno za všechna ORP)
Domovy se zvláštním režimem	10 tis. modelových příjemců PnP starších 65 let	Nadregionální úroveň (počítáno za všechna ORP)
Domovy pro OZP	10 tis. modelových příjemců PnP ve věku 0 – 64 let	Nadregionální úroveň (počítáno za všechna ORP)
Chráněné bydlení	10 tis. modelových příjemců PnP	Nadregionální úroveň (počítáno za všechna ORP)
Týdenní stacionáře	10 tis. modelových příjemců PnP	Krajská úroveň (počítáno za kraj)
Odlehčovací služby (pobytové)	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Centra denních služeb	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Denní stacionáře	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Odlehčovací služby (ambulantní)	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Osobní asistence	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Pečovatelská služba	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Průvodcovské a předčitatelské služby	10 tis. modelových příjemců PnP	Krajská úroveň (počítáno za kraj)
Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Sociálně terapeutické dílny	10 tis. modelových příjemců PnP	Nadregionální úroveň (počítáno za všechna ORP)
Sociální rehabilitace	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Tlumočnické služby	10 tis. modelových příjemců PnP	Krajská úroveň (počítáno za kraje)

Domovy pro seniory

Domovy pro seniory jsou pobytová služba určená pro seniory, kteří vyžadují celodenní pomoc jiné osoby.

Poskytováno v:

90 % ORP
které porovnáваме

Trendem je žít co nejdéle v domácím prostředí. To umožňuje pečovatelská služba, osobní asistence, odlehčovací služby a také neformální péče rodiny. Péče v domácím prostředí snižuje potřebu domovů pro seniory. Spolu s probíhajícími trendy vyššího věku dožití vede tento trend k tomu, že se do pobytových zařízení dostávají lidé ve vyšším věku, což bývá spojeno se znaky demence. Do budoucna proto očekáváme větší nárůst potřeby domovů se zvláštním režimem, které umožňují péči o tyto osoby. Některé kapacity domovů pro seniory se již nyní transformují do domovů se zvláštním režimem.

Domovy pro seniory se často zaměřují s domy s pečovatelskou službou, které ovšem nejsou registrovanou pobytovou sociální službou (nejčastěji jde o tzv. byty zvláštního určení ve vlastnictví obcí). Tato zařízení slouží jiné cílové skupině seniorů, protože pečovatelská služba nenabízí celodenní péči. Jedná se spíše o formu bydlení.

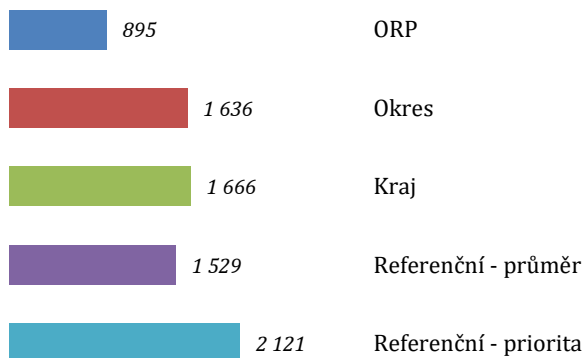
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
2723929	SLEZSKÁ HUMANITA, obecně prospěšná společnost	Karviná		
7909359	Nový domov, příspěvková organizace	Karviná		
9538869	Charita Bohumín	Dětmarovice		
Celkem			132	

Zdroj: Registr sociálních služeb

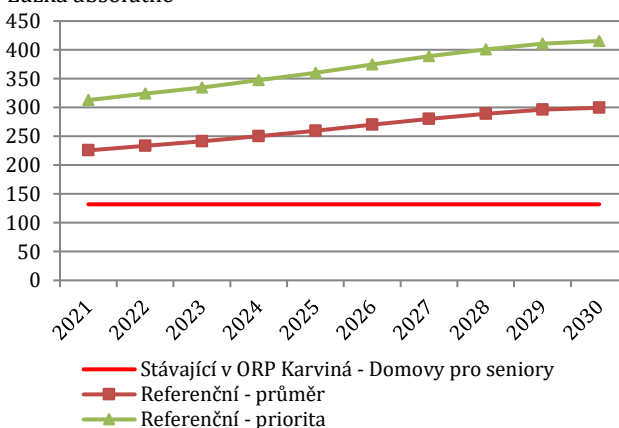
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP 65+

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Aktuálně se zde nachází kapacita 132 lůžek, což je ve srovnání s referenčními hodnotami přibližně poloviční hodnota. Ovšem domovy pro seniory mají nadregionální charakter a na úrovni okresu a kraje odpovídají referenčnímu průměru. Do budoucna potřeba domovů pro seniory vzroste. Pokud by se měl v kraji zřídit nový domov pro seniory, je na zvážení, zda jej neumístit do Karviné.

Domovy se zvláštním režimem (DZR)

Domov se zvláštním režimem je pobytová služba určená osobám, které vyžadují pravidelnou celodenní pomoc jiné osoby. Cílovou skupinou jsou lidé bez ohledu na věk s chronickým duševním onemocněním, demencí (stařeckou, Alzheimerovou...) či s těžkou závislostí. Často je tato služba poskytována v tzv. uzavřeném režimu. V některých domovech se zvláštním režimem je rovněž poskytována paliativní péče (pro uživatele DZR).

Poskytováno v:

81 % ORP

kteřé porovnáváme

Se stárnutím populace se zvyšuje počet lidí s demencí či duševním onemocněním. Potřebnost těchto kapacit poroste více než potřebnost domovů pro seniory. Tato služba je stejně jako služba domovů pro seniory důležitým cílem procesů humanizace těchto služeb (např. menší pokoje, menší zařízení...).

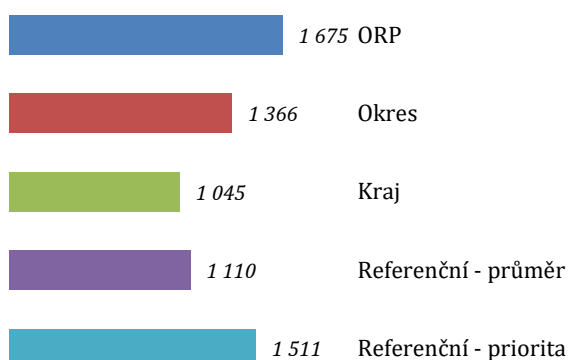
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
2295871	Domov Alzheimer Darkov z.ú.	Karviná		
4403070	Nový domov, příspěvková organizace	Karviná		
Celkem			247	

Zdroj: Registr sociálních služeb

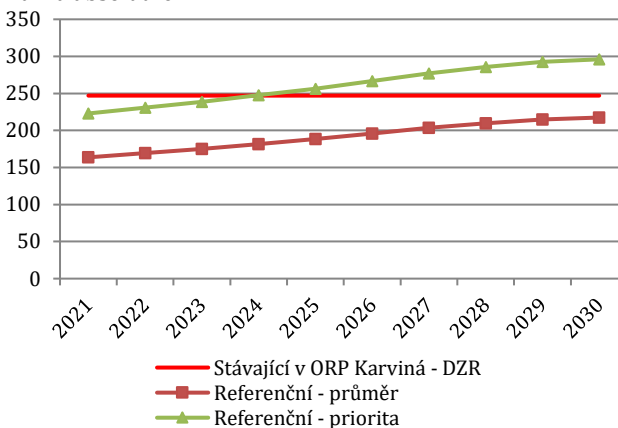
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP 65+

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Aktuálně se zde nachází 247 lůžek. Tyto kapacity jsou nadprůměrné a pravděpodobně suplují nedostatečné kapacity domovů pro seniory a zároveň slouží pro uživatele z jiných částí kaje, kde jsou kapacity spíše podprůměrné.

Do budoucna očekáváme nárůst potřeby kapacit domovů se zvláštním režimem.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením (DOZP)

Domovy pro osoby se zdravotním postižením jsou pobytová služba určená osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pravidelnou (celodenní) pomoc jiné fyzické osob. Uživatelé domovů pro osoby se zdravotním postižením jsou téměř výhradně příjemci III. a IV. stupně PnP. Je poskytována osobám ve všech věkových skupinách.

Poskytováno v:

60 % ORP

které porovnáváme

Tato sociální služba je jedním z hlavních cílů procesů deinstitucionalizace a humanizace pobytových služeb. V průběhu těchto procesů také často dochází k transformaci části kapacit domovů pro osoby se zdravotním postižením na kapacity chráněného bydlení.

Ke službě se vztahuje trend podpory života v domácím prostředí. Aby to bylo možné, je nutná podpora neformální péče (která je většinou poskytována rodinou) a pečujících osob. To umožňují zejména osobní asistence, odlehčovací služby a pečovatelská služba.

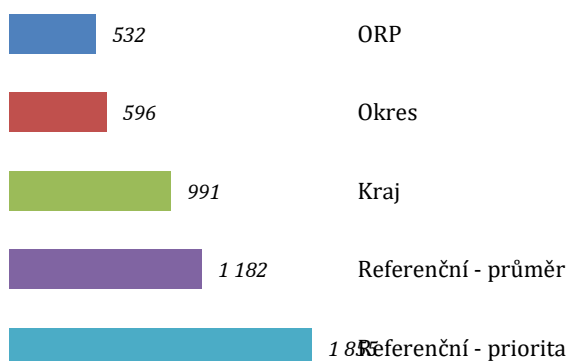
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
4734974	Slezská diakonie	Karviná		
4878366	Benjamín, příspěvková organizace	Karviná		
Celkem			34	

Zdroj: Registr sociálních služeb

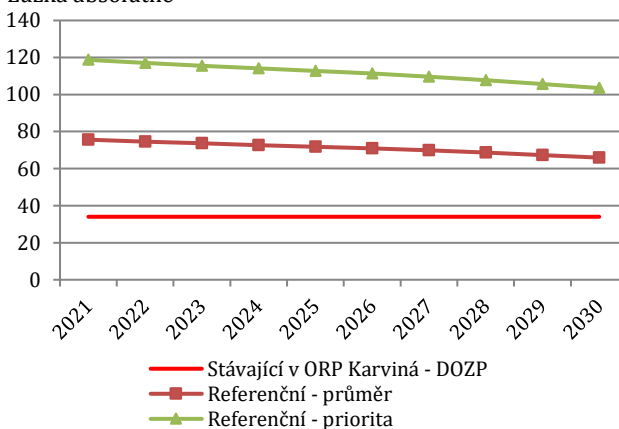
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP ve věku 0-64 let

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Aktuálně se zde nachází kapacita 34 lůžek, což je ve srovnání s referenčními hodnotami přibližně poloviční hodnota. Domovy pro OZP mají nadregionální charakter, ovšem i v kraji mají podprůměrné hodnoty. Kapacity Domovů pro OZP doporučujeme řešit společně s chráněným bydlením.

Chráněné bydlení

Chráněné bydlení je pobytová služba určená osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, a které vyžadují pomoc jiné osoby. Může být poskytována formou skupinového, či individuálního bydlení.

Poskytováno v:

68 % ORP

kteřé porovnáváme

V rámci trendu deinstitucionalizace a humanizace pobytových zařízení vznikla a vzniká část kapacit této služby v důsledku transformace kapacit domovů pro osoby se zdravotním postižením. Platí pravidlo, aby kapacity chráněného bydlení byly umístěny v sídlech s dobrou dostupností občanské vybavenosti a dalších souvisejících služeb (například sociálně terapeutické dílny, centra denních služeb atd.).

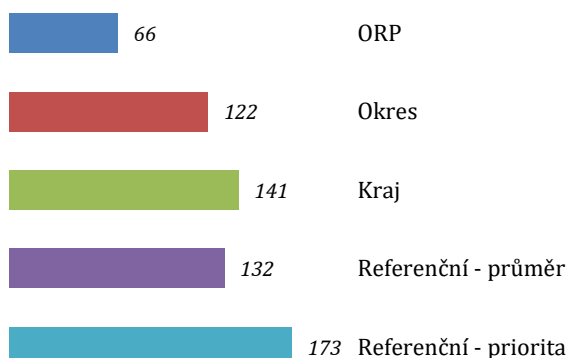
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
7497274	Sociální služby Karviná, příspěvková organizace	Karviná		
9854026	Domov Jistoty, příspěvková organizace	Karviná		
Celkem			14	

Zdroj: Registr sociálních služeb

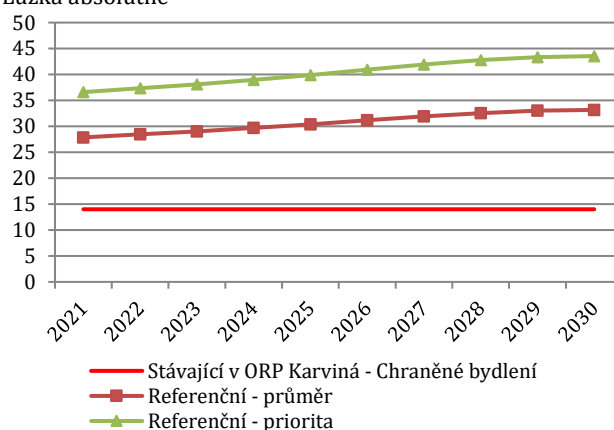
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Kapacity chráněného bydlení jsou zhruba poloviční oproti referenčním hodnotám. Se stárnutím populace a s trendy humanizace a deinstitucionalizace očekáváme zvyšující se potřebu po chráněném bydlení a doporučujeme kapacity navýšit.

Týdenní stacionáře

Týdenní stacionáře jsou poskytovány pobytovou formou osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, zdravotního postižení a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby.

Poskytováno v:

**100 %
krajů**

Patří do skupiny služeb, které kombinují péči v domácím prostředí a prostřednictvím sociálních služeb. Dalšími službami v této skupině jsou například pobytové formy odlehčovací služeb nebo denní stacionáře.

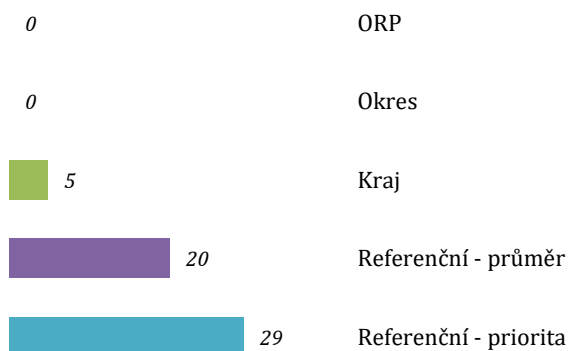
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
	žádné zařízení se zde nenachází			
Celkem			0	

Zdroj: Registr sociálních služeb

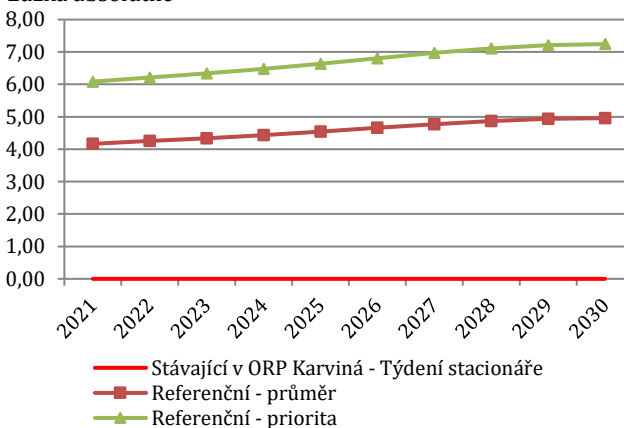
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Aktuálně se zde žádné zařízení nenachází. Týdenní stacionáře mají sice nadregionální charakter, ale i tak zcela chybí v okrese a v kraji jsou podprůměrně zastoupeny.

Odlehčovací služby pobytové

Odlehčovací služby mohou být poskytovány v terénní, ambulantní nebo pobytové formě. Jsou poskytovány osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Cílem jejich poskytování je umožnit odpočinek neformálně pečujícím osobám, kterými jsou zejména rodinní příslušníci.

Poskytováno v:

68 % ORP

kteřé porovnáváme

Jedná se o důležitou službu, která pomáhá k zajištění péče v domácím prostředí. Tohoto cíle dosahuje ve spolupráci se službami, jako jsou například pečovatelská služba, osobní asistence, sociálně aktivizační služby, denní stacionáře atd. Služba má vliv na počet klientů, kteří využívají zařízení pobytových služeb, jako jsou domovy pro seniory, DZR či DOZP.

Pobytová forma této služby je často poskytována poskytovateli, které rovněž provozují služby domovy pro seniory, DZR, nebo DOZP. V některých případech jsou za stejným účelem odlehčení zřizovány kapacity (lůžka určená pro přechodné pobyty) přímo v rámci těchto služeb.

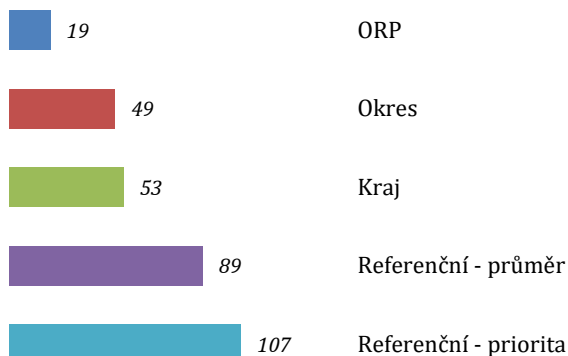
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
8746674	Sociální služby Karviná, příspěvková organizace	Karviná		
Celkem			4	

Zdroj: Registr sociálních služeb

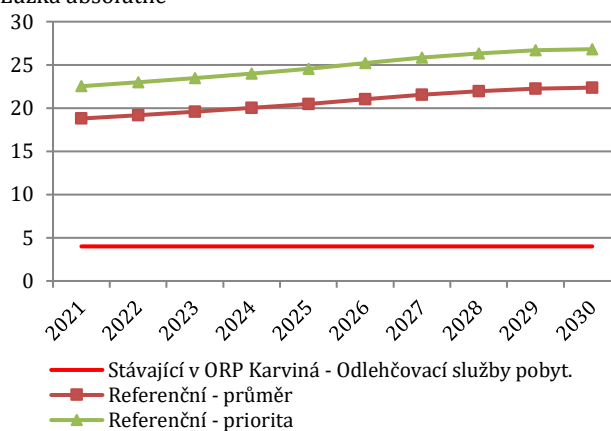
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Odlehčovací kapacity jsou v ORP, okrese i kraji silně pod referenčními hodnotami. Odlehčovací služby podporují neformální péči a ve svém důsledku snižují potřebnost institucionální péče. Doporučujeme proto kapacity odlehčovacích služeb výrazně navýšit.

Centra denních služeb

Centra denních služeb jsou ambulantní službou, která je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby.

Tyto služby se zaměřují zejména na podporu samostatnosti jejich uživatelů a jejich integraci do společnosti. Je určena poměrně širokému spektru osob a významným způsobem podporuje setrvání v domácím prostředí (trend deinstitucionalizace).

Poskytováno v:

25 % ORP

které porovnáваме

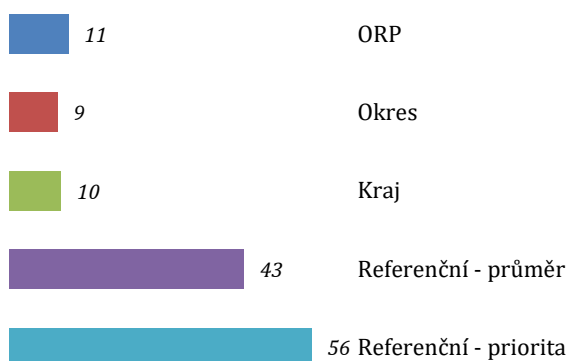
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
8997193	Sociální služby Karviná, příspěvková organizace	Karviná		
Celkem			2,30	

Zdroj: Registr sociálních služeb

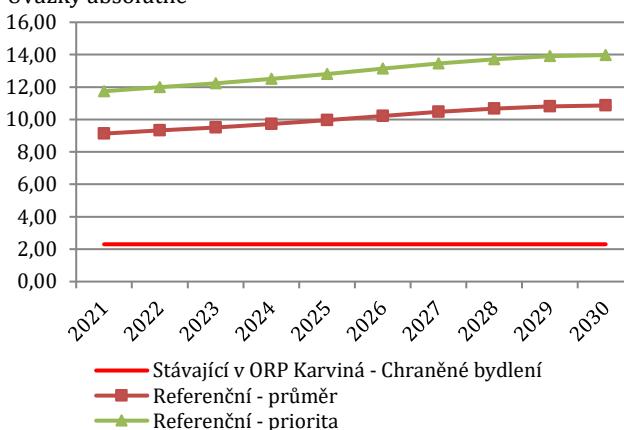
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Centra denních služeb jsou dostupná pouze ve 25 % referenčních ORP, ale své místo mají, protože pomáhají setrvání v domácím prostředí. Bohužel jsou podprůměrně zastoupené jak v samotném řešeném území, tak i v širším regionu.

Denní stacionáře

Denní stacionáře jsou ambulantní službou, která je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, nebo zdravotního postižení a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Služba je poskytována širokému spektru cílových skupin ve všech věkových kohortách.

Poskytováno v:

69 % ORP
které porovnáváme

Tato služba patří do skupiny služeb, které umožňují setrvání v domácím prostředí. Tohoto cíle je nejlépe dosahováno v kombinaci s dalšími službami, jako jsou odlehčovací služby, pečovatelská služba, osobní asistence, centra denních služeb a sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP.

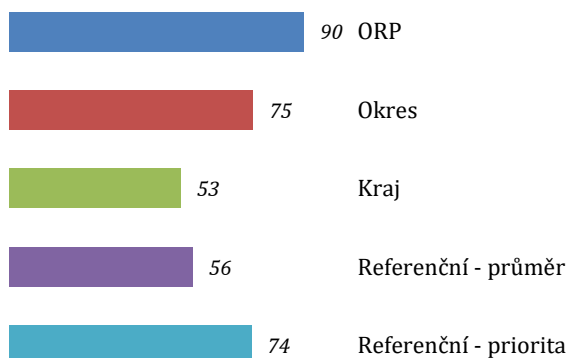
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
3017245	Slezská diakonie	Karviná		
5502147	Sociální služby Karviná, příspěvková organizace	Karviná		
7322332	GALAXIE CENTRUM POMOCI z.ú.	Karviná		
Celkem			19,10	

Zdroj: Registr sociálních služeb

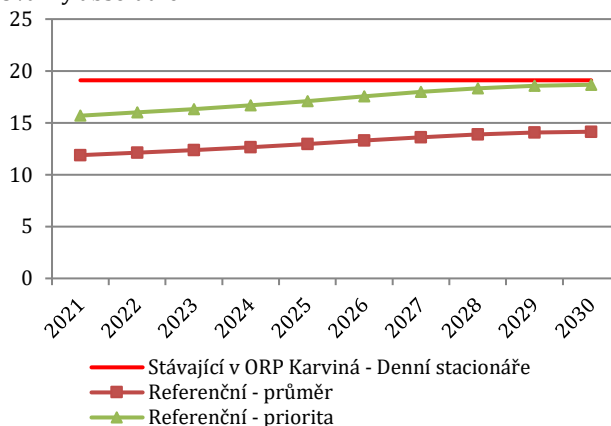
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Aktuální kapacita denních stacionářů dosahuje 19 úvazků. To je oproti referenčním ORP více. S ohledem na blízkost Ostravy lze očekávat, že slouží i pro uživatele z kraje.

Odlehčovací služby ambulantní

Odlehčovací služby mohou být poskytovány v terénní, ambulantní nebo pobytové formě. Jsou poskytovány osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí (zpravidla v domácnosti). Péči o tyto osoby vykonávají například jejich rodinní příslušníci a další neformálně pečující osoby. Cílem poskytování odlehčovacích služeb je umožnit těmto pečujícím osobám odpočinek.

Poskytováno v:

45 % ORP

kteřé porovnáваме

Jedná se tedy o důležitou službu, která pomáhá k zajištění péče v domácím prostředí. Patří tak do širokého spektra služeb jako je například pečovatelská služba, osobní asistence, sociálně aktivizační služby, denní stacionáře atd., které ve své synergii podporují setrvání cílových skupin v domácím prostředí.

Ambulantní forma této služby zpravidla umožňuje pečujícím osobám zajištění osobních potřeb, zatímco je zajištěna profesionální péče o osobu, o kterou se starají.

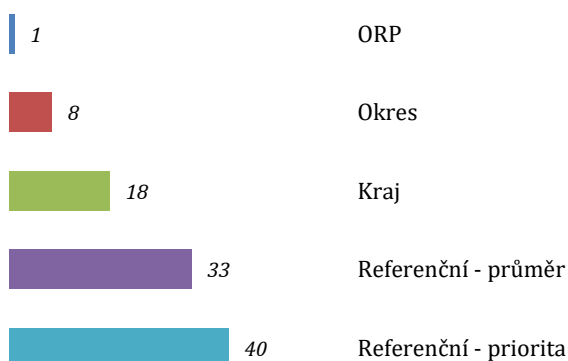
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
4345020	GALAXIE CENTRUM POMOCI z.ú.	Karviná		
Celkem			0,20	

Zdroj: Registr sociálních služeb

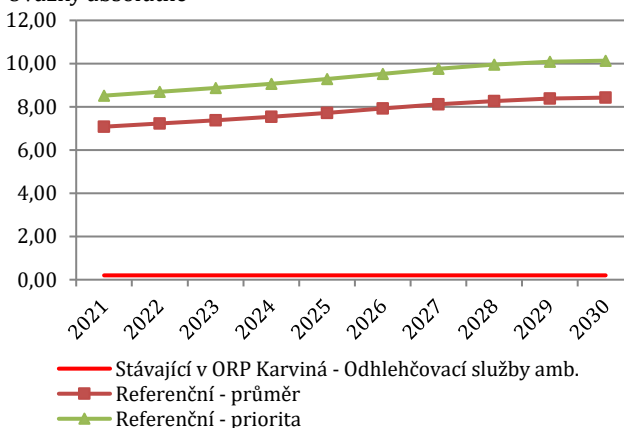
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Odlehčovací služby ambulantní formy jsou v ORP minimálně. Dle referenčních hodnot chybí cca 8 úvazků. Částečně tuto službu sanuje mobilní hospic.

Osobní asistence

Osobní asistence je terénní sociální služba, která je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Tato služba je poskytována širokému spektru cílových skupin v různých věkových skupinách.

Služba je poskytována v přirozeném (nejčastěji domácím) prostředí a při výkonu činností, které tyto osoby potřebují.

Jedná se o klíčovou službu podporující setrvání v domácím prostředí. V rámci procesů plánování sociálních služeb je vhodné dbát na synergií při zajištění kapacit této služby spolu s pečovatelskou službou. Důležité je i zajištění této služby v dostatečné časové (například o svátcích a víkendech) a místní dostupnosti (pokrytí celého území). Setrvání v domácím prostředí zvyšuje kvalitu života a snižuje potřebu kapacit pobytových zařízení, zejména domovů pro seniory.

Poskytováno v:

66 % ORP
které porovnáваме

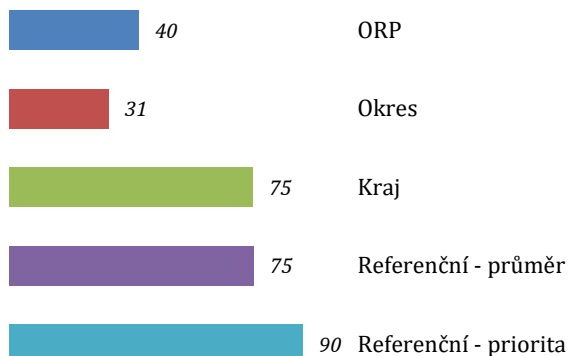
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
9628599	Sociální služby Karviná, příspěvková organizace	Karviná		
Celkem			8,40	

Zdroj: Registr sociálních služeb

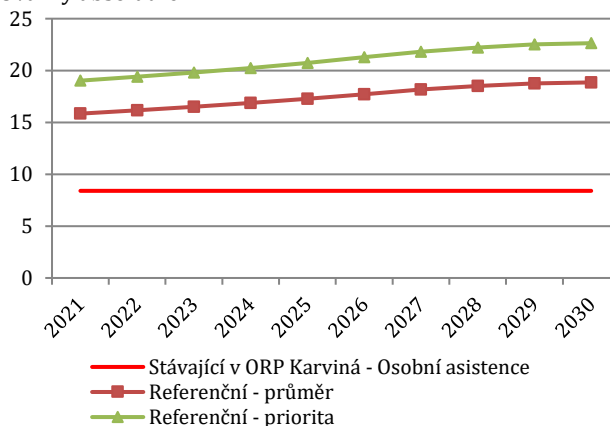
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Osobní asistence je v ORP silně podprůměrně zastoupena. Dle referenčních hodnot chybí cca 10 úvazků. I v celém kraji je osobní asistence zastoupena spíše podprůměrně.

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba může být poskytována v terénní nebo ambulanti formě. Je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Služba je ve své terénní formě poskytována v přirozeném (nejčastěji domácím) prostředí.

Poskytováno v:

99 % ORP

kteřé porováváme

Jedná se o nejrozšířenější a nejdůležitější službu sociální péče podporující setrvání v domácím prostředí. V rámci procesů plánování sociálních služeb je vhodné dbát na synergiu při zajištění kapacit této služby spolu s osobní asistencí. Důležité je i zajištění této služby v dostatečné časové a místní dostupnosti (dostupnost této služby v každé obci), a rovněž se zacílením na celé spektrum zákonem definovaných cílových skupin.

Setrvání v domácím prostředí zvyšuje kvalitu života a snižuje potřebu kapacit pobytových zařízení, jako jsou domovy pro seniory.

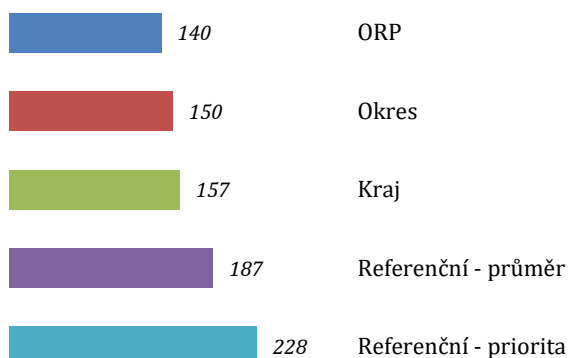
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
1662001	Slezská diakonie	Stonava		
5368037	Obec Petrovice u Karviné	Petrovice u Karviné		
6774354	Sociální služby Karviná, příspěvková organizace	Karviná		
9085116	Obec Dětmárovice	Dětmárovice		
Celkem			29,60	

Zdroj: Registr sociálních služeb

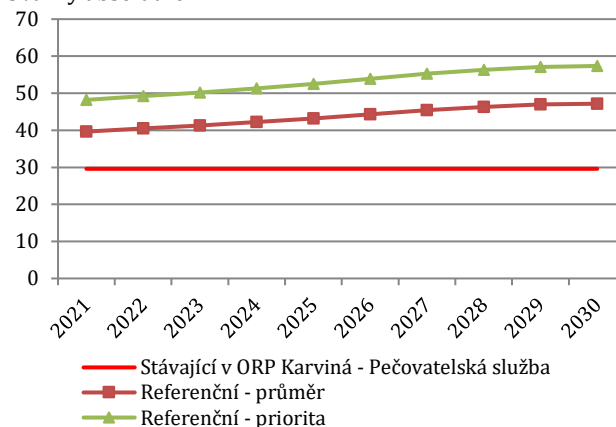
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Pečovatelská služba je zastoupena podprůměrně oproti referenčním hodnotám. Potřeba do budoucna poroste.

Průvodcovské a předčitatelské služby

Průvodcovské a předčitatelské služby mohou být poskytovány v terénní nebo ambulantní formě osobám jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace. Služby jim napomáhají osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Mohou být poskytovány též jako součást jiných služeb.

Poskytováno v:

80 % krajů

které porovnáváme

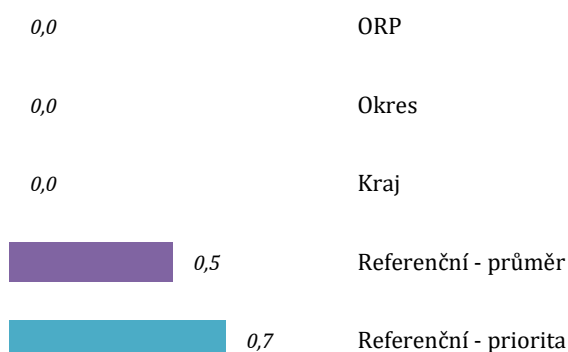
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se zde nenachází			
Celkem			0	

Zdroj: Registr sociálních služeb

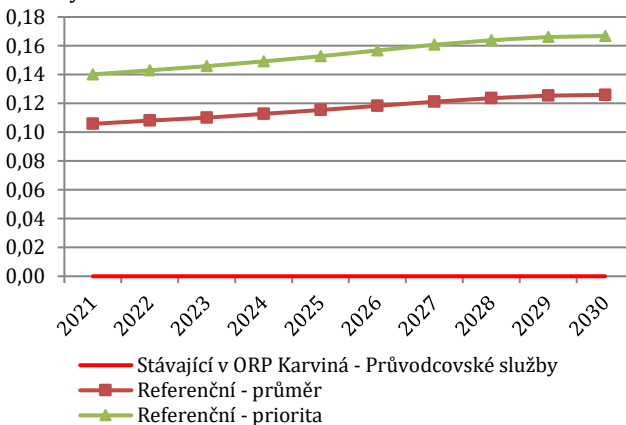
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Kapacity průvodcovských služeb nejsou v ORP ani kraji dostupné.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením mohou být poskytovány v ambulantní, popřípadě terénní formě osobám ve věku 65+ nebo osobám se zdravotním postižením, které jsou ohroženy sociálním vyloučením. Jejich hlavním cílem je zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a poskytování sociálně terapeutických činností (například nácvik kompetencí nezbytných pro udržení bydlení, vyřízení osobních dokladů atd.).

Poskytováno v:

48 % ORP

které porovnáваме

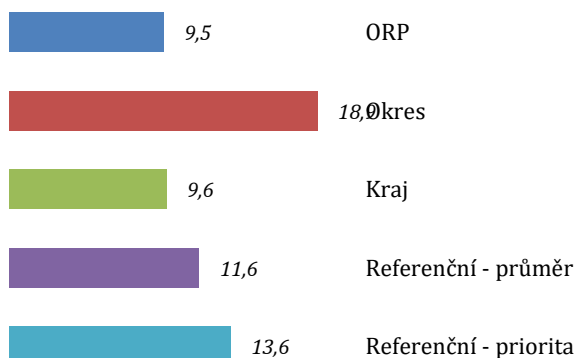
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
8809481	Slezská diakonie	Karviná		
Celkem			2,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

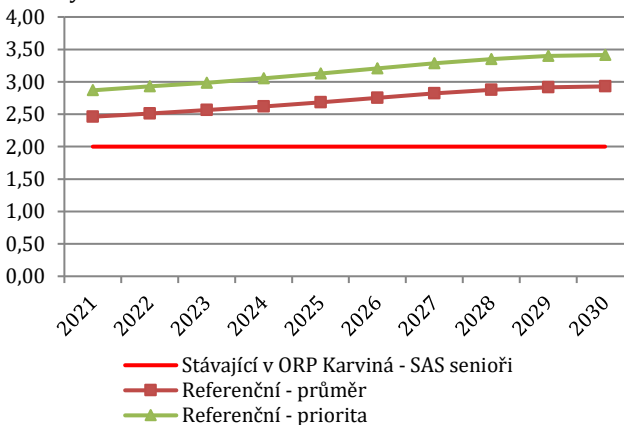
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP jsou zastoupeny mírně podprůměrně. Ovšem v celém okrese naopak nadprůměrně.

Sociálně terapeutické dílny

Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se zdravotním postižením, jež nemohou být umístěny na otevřeném nebo chráněném trhu práce. Často jsou poskytovány v synergii s dalšími službami (například chráněné bydlení, osobní asistence atd.).

Poskytováno v:

51 % ORP

které porovnáváme

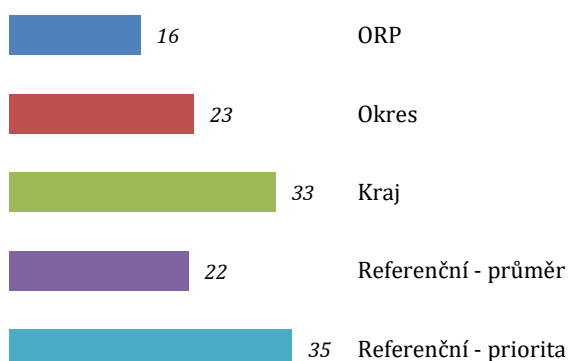
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
5406711	Slezská diakonie	n/a		
Celkem			3,40	

Zdroj: Registr sociálních služeb

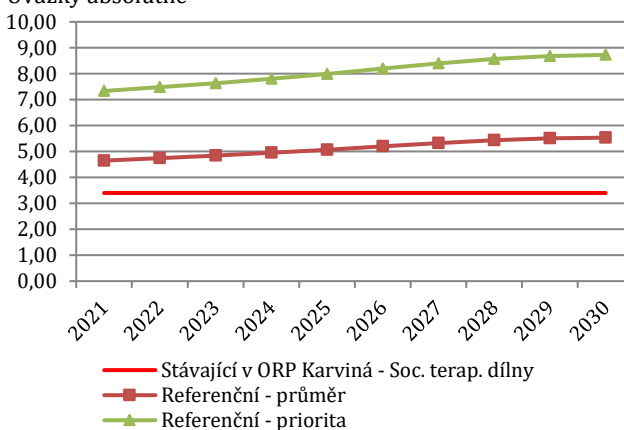
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Sociálně terapeutické dílny jsou na úrovni ORP kapacitně mírně podprůměrné. Na úrovni kraje jsou naopak zastoupené nadprůměrně.

Sociální rehabilitace

Sociální rehabilitace je terénní, ambulantní a v případě center sociálně rehabilitačních služeb i pobytovou službou, která je poskytována širokému spektru cílových skupin. Tato služba se zaměřuje na dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti.

Poskytováno v:

73 % ORP

kteřé porovnáváme

V praxi dochází k situacím, že nahrazuje služby podporovaného bydlení. Důvodem je lepší dostupnost klientům, kteří si jí nemusí hradit, protože se jedná o službu prevence, nikoliv péče.

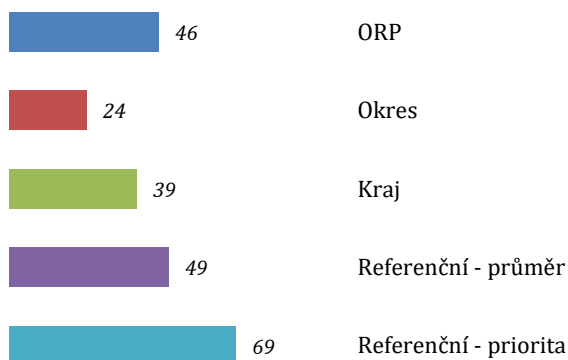
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
8420462	Slezská diakonie	Karviná		
9934133	Slezská diakonie	Karviná		
Celkem			9,70	

Zdroj: Registr sociálních služeb

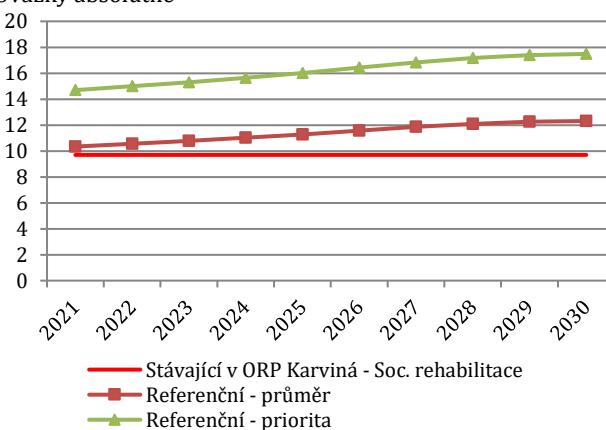
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Kapacity sociální rehabilitace odpovídají referenčním hodnotám. Na okresní i krajské úrovni jsou ovšem kapacity podprůměrné.

Tlumočnické služby

Tlumočnické služby jsou poskytovány terénní a ambulantní formou osobám s poruchami komunikace se smyslovým postižením (např. tlumočení do znakového jazyka). Jde o službu, která je stále častěji poskytována i prostřednictvím a s využitím moderních technologií (online tlumočení), což může překonávat jejich případnou nedostatečnou místní dostupnost. Lze předpokládat, že zejména technologie umělé inteligence mohou v nejbližší budoucnosti přinést velké změny v poskytování této služby.

Poskytováno v:

**100 %
krajů**

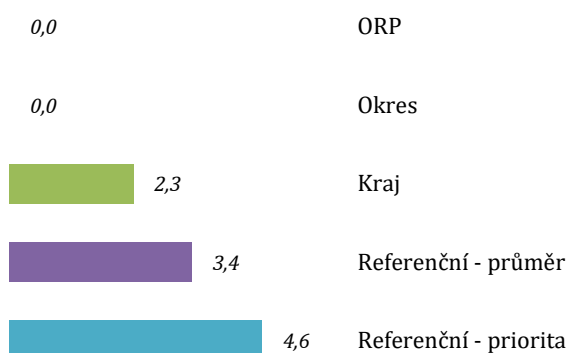
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se zde nenachází			
Celkem			0	

Zdroj: Registr sociálních služeb

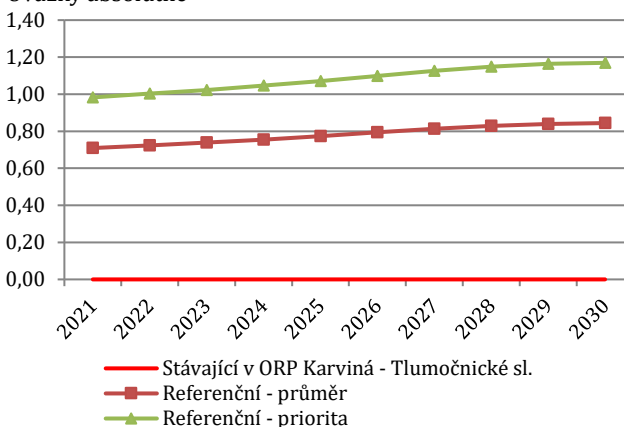
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Tlumočnické služby mají nadregionální charakter. I v celém kraji jsou ovšem kapacitně podprůměrné.

Služby související zejména se socioekonomickou situací

Jak počítáme referenční hodnoty

Tyto služby velmi úzce souvisí se socioekonomickou situací. Mezi ukazatele potřeby by patřila nezaměstnanost, nízké vzdělání, exekuce, vyplacené dávky v hmotné nouzi či nedokončení základní školní docházky. Většina těchto ukazatelů je zakomponovaná v rámci tzv. indexu sociálního vyloučení, který pro každou obec vypočítává Agentura sociálního začleňování. Zároveň je z podrobné analýzy patrné, že tyto služby se soustředí do velkých, významných sídel. Anonymita těchto sídel umožňuje lidem bez domova či lidem závislým na návykových látkách lépe přežít. Konečně relativně málo zařízení je situováno v zázemí velkých měst (např. v okresech Praha – východ a západ, Brno-venkov, Plzeň sever a jih). Lidé z těchto okresů zřejmě využívají služby v centrech měst. Tyto tři proměnné (index sociálního vyloučení, významnost sídla a vzdálenost od krajského města) dohromady vysvětlují 2/3 variability kapacit těchto služeb.

Při stanovení referenčních kapacit chceme porovnávat ORP, které jsou si sobě navzájem sociálně a geograficky podobné. Rozdělili jsme proto ORP do 8 homogenních skupin. Pro stanovení podobnosti jsme využili proměnné index sociálního vyloučení, významnost sídla a vzdálenost od krajského města.

Rozdělení do homogenních skupin

Nejmenší segment obsahuje 9 ORP, největší 42. Z analýzy víme, že s indexem sociálního vyloučení a významností sídla úzce souvisí i rozmístění aktuálních kapacit těchto služeb.

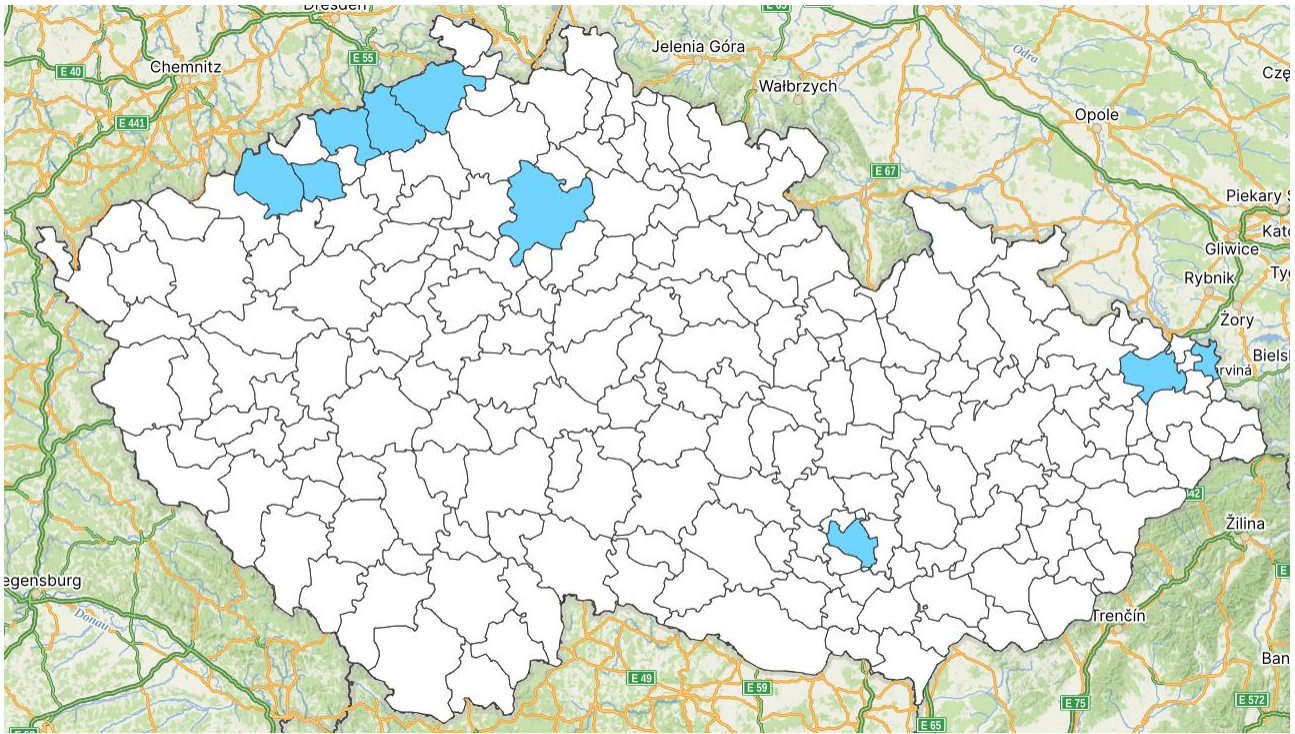
Karviná spadá do segmentu „Vysoký index sociálního vyloučení (SV), vyšší centra“.

Tab. 2: Charakteristika segmentů ORP

Skupina		Počet SO ORP	Kategorie centra	Index sociálního vyloučení	Časová dostupnost krajského města (minut)
1	Vysoký index sociálního vyloučení (SV), vyšší centra	9	vyšší	11-30	bez omezení
2	Vysoký index sociálního vyloučení (SV), střední a nižší centra	20	střední + ostatní	11-30	bez omezení
3	Střední index SV, vyšší centra	20	vyšší	5-11	bez omezení
4	Střední index SV, střední centra	29	střední	5-11	bez omezení
5	Nízký index SV, střední centra	26	střední	1-5	bez omezení
6	Střední index SV, ostatní centra	25	ostatní	5-11	bez omezení
7	Nízký index SV, ostatní centra vzdálenější od kraj. města	35	ostatní	1-5	40+ min.
8	Nízký index SV, ostatní centra bližší kraj. městům	42	ostatní	1-5	< 40 min.

Zdroj: Autor

Sociálně a geograficky obdobné ORP - Karviná

Zdroj: autor, zpracování mapa-ceska.cz, mapy.cz

Některé služby dává smysl plánovat spíše na úrovni okresu, respektive kraje. Obdobně jako u ORP dělíme okresy do obdobných skupin, tentokrát čistě podle indexu sociálního vyloučení.

Okres Karviná spadá do skupiny Vysoký index SV.

Tab. 2: Charakteristika segmentů ORP

Skupina		Počet SO ORP	Index sociálního vyloučení
1	Nízký index SV	20	0 - 4,9
2	Střední index SV	29	5 - 7,9
3	Vysoký index SV	23	8+

Zdroj: Autor

Azylové domy – okresní úroveň

Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Jsou poskytovány širokému spektru osob. Při plánování jejich kapacity je důležité pracovat se specifikací těchto cílových skupin, protože jednotlivé azylové domy se obvykle zaměřují jen na část cílových skupin a i při dostatečné celkové kapacitě může být služba pro některé cílové skupiny nedostupná.

Poskytováno v:

95 %
okresů
v segmentu

Tato služba je významně provázána na další nástroje podpory osob v bytové nouzi (sociální bydlení, housing first a další). Sociální bydlení by mělo na azylové domy navazovat a vytvořit předpoklady pro přechod jejich klientů do standardního bydlení. Přístupy jako housing first, kdy je snaha o co nejrychlejší přechod do standardního bydlení, snižují při dostatečné kapacitě potřebu kapacity azylových domů.

Azylové domy jsou součástí spektra služeb, které často slouží pro řešení potřeb v oblasti sociálně právní ochrany dětí.

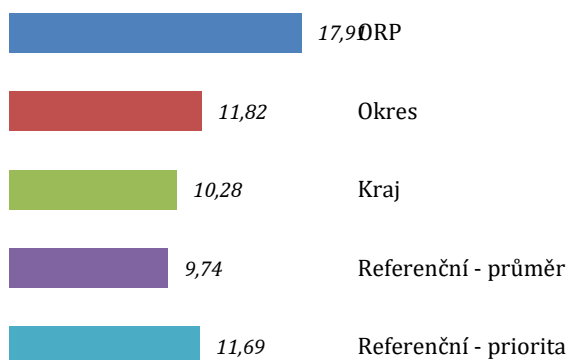
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
2617969	Slezská diakonie	Petrovice u Karviné		
2962056	Slezská diakonie	Karviná		
Celkem			109	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání relativních kapacit

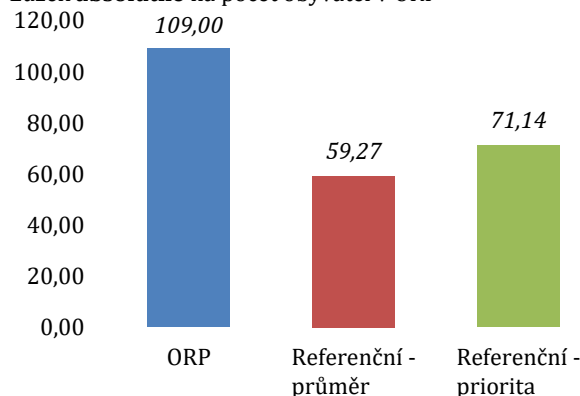
Lůžek na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty okresy, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Lůžek **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Azylové domy jsou přítomny prakticky ve všech obdobných okresech. V ORP Karviná je kapacita 109 lůžek, což je více oproti referenčním hodnotám. S ohledem na vyšší index sociálního vyloučení oproti porovnávaným regionům se jedná o očekávanou hodnotu.

Domy na půl cesty – krajská úroveň

Domy na půl cesty poskytují pobytové služby pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, ochranné léčby, či z výkonu trestu odnětí svobody. Tato služba je významně navázána na potřeby sociálně právní ochrany dětí. Jejimi uživateli jsou zpravidla zletilé osoby, které byly v péči orgánů sociálně právní ochrany dětí.

Poskytováno v:

93 % krajů

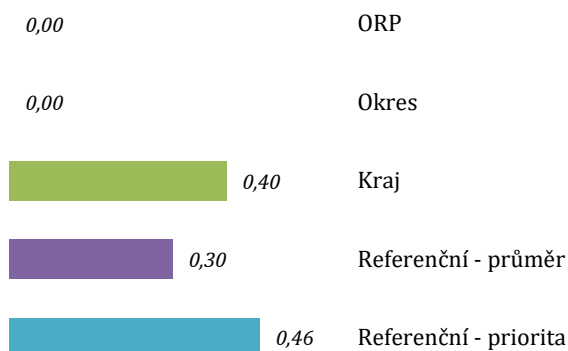
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
	žádné zařízení se v ORP nenachází			
Celkem			00,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

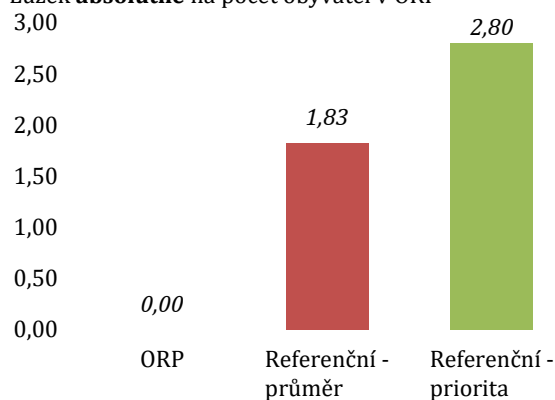
Lůžek na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za kraje, kde danou službu mají

Odhad potřeby v ORP

Lůžek **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Domy na půl cesty dává smysl řešit spíše na krajské úrovni, kde odpovídají referenčním hodnotám. S ohledem na velikost by na ORP Karviná připadaly 2 referenční lůžka.

Intervenční centra – krajská úroveň

Intervenční centra slouží obětem násilného chování (nejčastěji domácího násilí). Služba intervenčního centra je poskytována na základě úředního záznamu policie o vykázání pachatele násilného chování ze společného obydlí, může však být poskytnuta i na základě žádosti osob ohrožených násilným chováním bez intervence policie. Služba je poskytována ambulantní, terénní nebo pobytovou formou.

Poskytováno v:

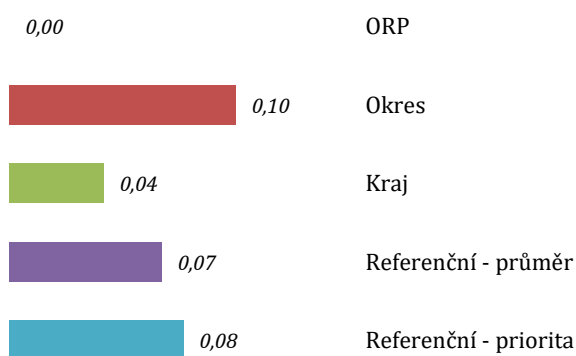
**100 %
krajů**

Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se v ORP nenachází			
Celkem			00,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

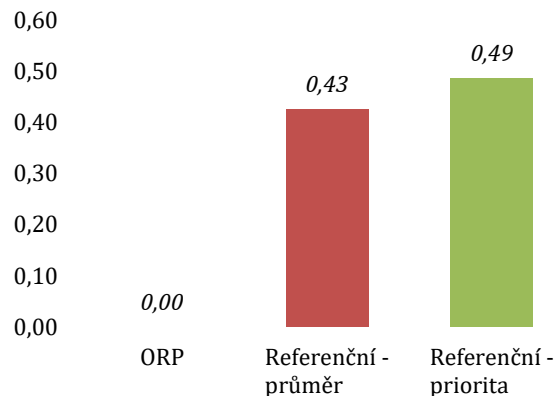
Porovnání **relativních** kapacit úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za kraje, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Intervenční centra jsou dostupné ve všech krajích ČR. Zde jsou zastoupeny podprůměrně.

Kontaktní centra – okresní úroveň

Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení, která jsou určena osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem jejich poskytování je minimalizace zdravotních a sociálních rizik spojeným se zneužíváním návykových látek. Jejich služby mohou být poskytovány v ambulantní a terénní formě. Tato služba je často poskytována v synergii s dalšími sociálními (například terénní programy) a zdravotními (detoxifikační a doléčovací programy atd.) službami.

Poskytováno v:

82 %
okresů
v segmentu

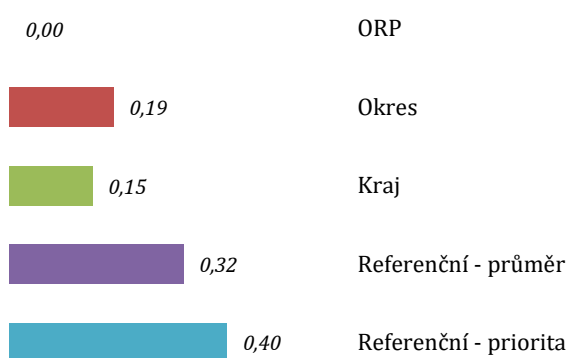
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se v ORP nenachází			
Celkem			00,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

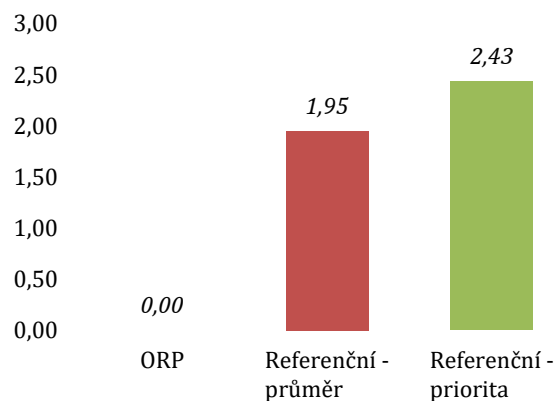
Úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty okresy, kde danou službu mají

Odhad potřeby v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Kontaktní centra se nachází v 82 % obdobných okresech. V okrese i v kraji jsou podprůměrně zastoupené. Přímo pro ORP připadá dle referenčních hodnot cca 2 úvazky.

Krizová pomoc (ambulantní forma) – krajská úroveň

Krizová pomoc může být poskytována v terénní, ambulantní a pobytové formě. Je poskytována osobám, které se nacházejí v ohrožení zdraví nebo života a nemohou tuto situaci řešit vlastními silami. Pro kvalitní zajištění této služby je nezbytné vytvářet další návazné služby (azylové domy, odborné sociální poradenství atd.).

Poskytováno v:

93 % krajů

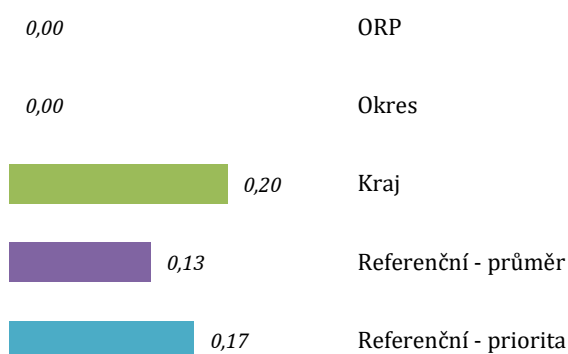
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se v ORP nenachází			
Celkem			00,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

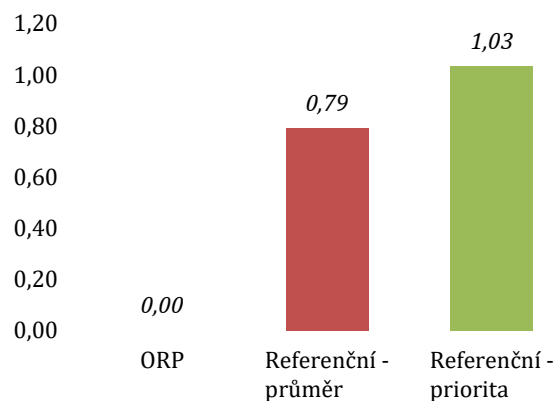
Úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou kraje, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Krizová pomoc se plánuje spíše na úrovni kraje. V Moravskoslezském kraji je zastoupena mírně nadprůměrně.

Nízkoprahová denní centra – okresní úroveň

Nízkoprahová denní centra poskytují podporu osobám bez přístřeší, zejména v oblasti zajištění hygieny a stravy. Služby mohou být poskytovány terénní a ambulantní formou. Důležitou součástí nízkoprahových denních center je i poradenství. Často jsou poskytována ve větších sídlech a v místech s větší koncentrací osob bez domova.

Poskytováno v:

77 %
okresů
v segmentu

Běžně je tato služba poskytována v synergii s noclehárnami

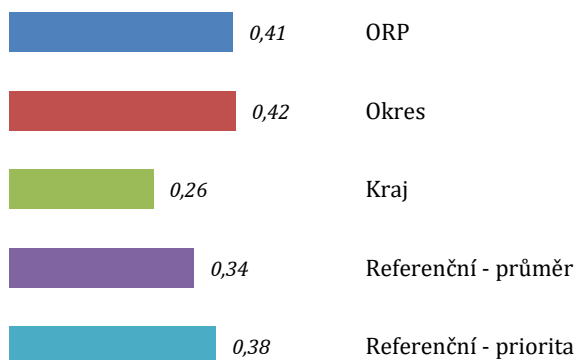
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
1937077	Slezská diakonie	Karviná		
Celkem			2,50	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

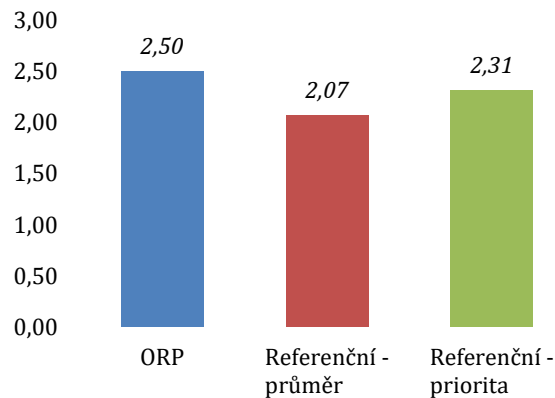
Úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty okresy, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Nízkoprahová denní centra se nachází v 77 % v obdobných okresech. V Karviné jsou kapacity ve srovnání s referenčními hodnotami mírně podprůměrné.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) – úroveň ORP

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež mohou být poskytována terénní a ambulantní formou. Jsou určena pro děti a mládež od 6 do 26 let věku. Věnují se výchovně-vzdělávacím a aktivizačním činnostem, sociálně terapeutickým činnostem a dalším činnostem podporujícím integraci dětí a mládeže. Jejich cílem je zlepšovat kvalitu života a snižovat rizika například v oblasti výchovných problémů. Tato služba významným způsobem reaguje na potřeby v oblasti sociálně právní ochrany dětí. Často je poskytována v synergii s terénními programy.

Poskytováno v:

100 % ORP

v segmentu

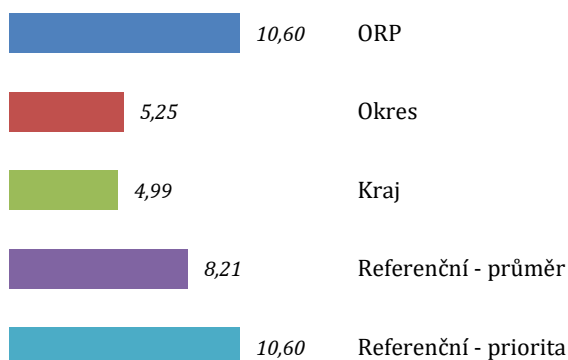
Není možné tuto službu zaměňovat s volnočasovými aktivitami pro děti a mládež (kroužky, DDM atd.). Cílem NZDM není vyplňování volného času, ale předcházení sociálního vyloučení.

Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
1304507	Charita Český Těšín	Karviná		
4203571	Slezská diakonie	Karviná		
6151225	Slezská diakonie	Karviná		
7799721	Akademický ústav Karviná, z. ú.	Karviná		
Celkem			12	

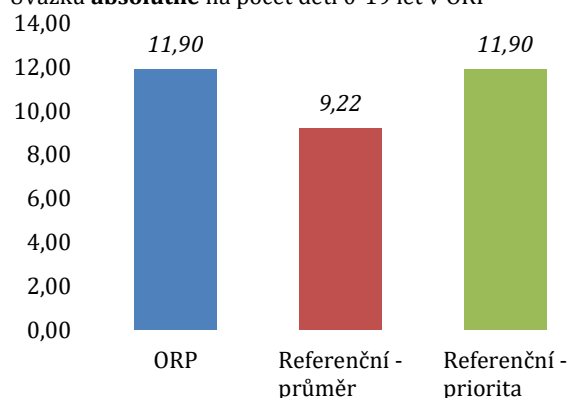
Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit Úvazků na 10 tis. dětí ve věku 0 – 19 let*

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty ORP, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP Úvazků **absolutně** na počet dětí 0-19 let v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

NZDM působí ve všech obdobných ORP. Stávající kapacity NZDM odpovídají obdobným ORP, které považují NZDM za prioritu.

Noclehárny – okresní úroveň

Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které zde využívají hygienického zařízení a mohou zde přenocovat. Jejich kapacity vznikají zejména ve větších sídlech a místech, kde se koncentruje větší množství osob bez domova.

Poskytováno v:

77 %
okresů
v segmentu

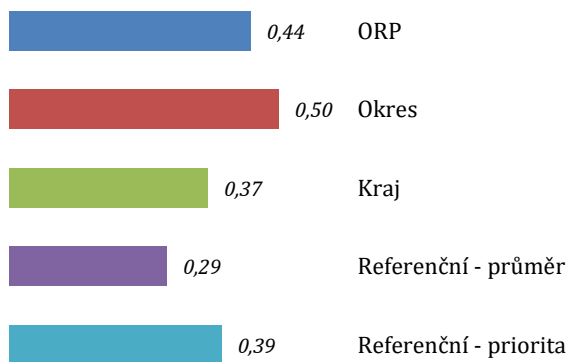
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
4224635	Slezská diakonie	Karviná		
Celkem			3	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

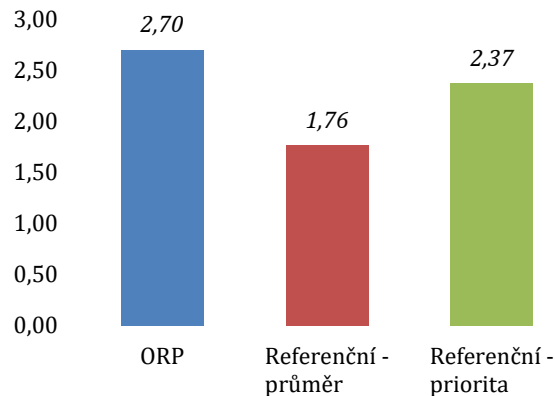
Úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty okresy, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Noclehárny se nachází ve 3/4 obdobných okresů. V Karviné se kapacity nocleháren nachází mírně nad referenčními hodnotami, což lze vysvětlit nejvyšším indexem sociálního vyloučení v ČR.

Odborné sociální poradenství – úroveň ORP

Služba odborné sociální poradenství je poskytována celému spektru cílových skupin v různých oblastech (zejména zprostředkování dalších navazujících služeb, sociálně terapeutické činnosti a pomoci při uplatňování práv, zájmů a obstarávání osobních záležitostí). Služba může být poskytována ambulantní a terénní formou.

Při vyhodnocení kapacit služby je žádoucí zohlednit i (ne)dostupnost služby pro různé cílové skupiny.

Poskytováno v:

100 % ORP

v segmentu

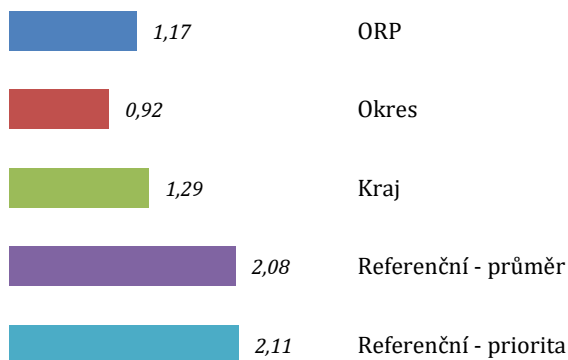
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
3713576	Slezská diakonie	Karviná		
5270713	Sociální služby Karviná, příspěvková organizace	n/a		
6137009	Centrum psychologické pomoci, příspěvková organizace	Karviná		
9773154	Modrý kříž v České republice	Karviná		
	Slezská Humanita			
Celkem			6,94	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání relativních kapacit

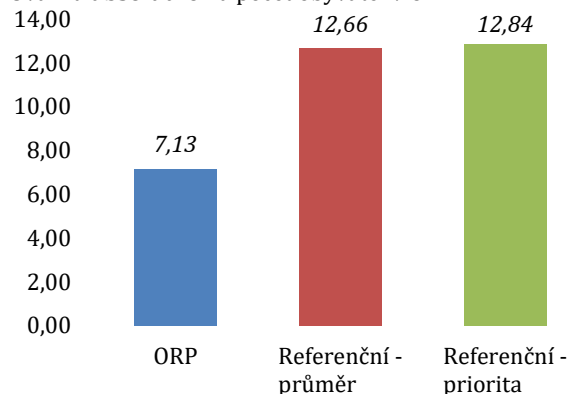
Úvazků na 10 tis. obyvatel*

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty ORP, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků absolutně na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Odborné sociální poradenství působí ve všech obdobných ORP. V ORP Karviná je zastoupeno silně podprůměrně.

Podpora samostatného bydlení – okresní úroveň

Podpora sociálního bydlení je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnosti z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Tato služba je poskytována v místě bydliště těchto osob. Komplikací pro poskytování této služby je skutečnost, že je poskytována, jako služba sociální péče (tj. za úhradu) a dále, že naráží na aktuální situaci v oblasti dostupnosti bydlení osobám z cílových skupin. V praxi je nahrazována sociální rehabilitací, která není jako služba sociální prevence hrazena uživatelem, a proto je pro některé klienty dostupnější.

Poskytováno v:

68 %
okresů
v segmentu

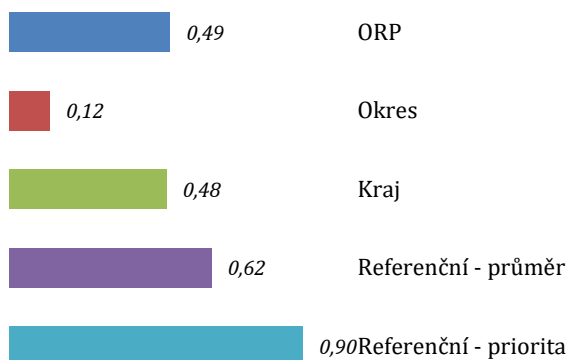
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
1368826	Slezská diakonie	Karviná		
Celkem			3,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

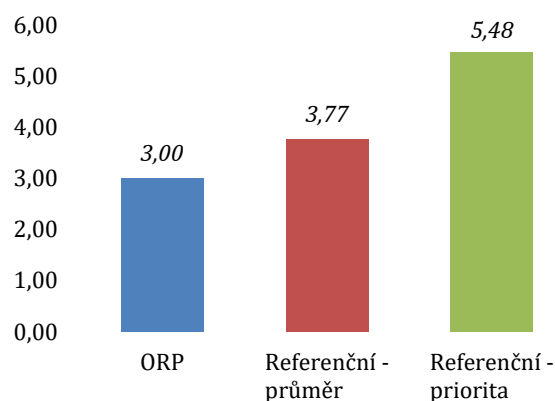
Úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty okresy, kde danou službu mají

Odhad potřeby v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Podpora samostatného bydlení se nachází ve 2/3 obdobných okresech. Na velikost ORP Karviná připadá dle průměru cca 4 referenční úvazky. V celém okrese se ovšem tato služba nachází pouze v Karvině a proto na okres jsou kapacity silně podprůměrné.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS rodiny a děti) – úroveň ORP

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi mohou být poskytovány terénní a ambulantní formou. Služby jsou poskytovány rodinám s dětmi, které vykazují známky ohrožení, či se nacházejí v dlouhodobé krizové situaci. Jde o službu, která vytváří důležitou synergii s dalšími službami poskytovanými v rámci sociální právní ochrany dětí.

Poskytováno v:

100 % ORP

v segmentu

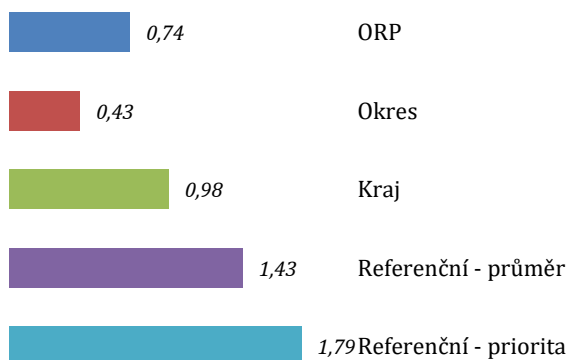
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
2915748	Slezská diakonie	n/a		
Celkem			4,50	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

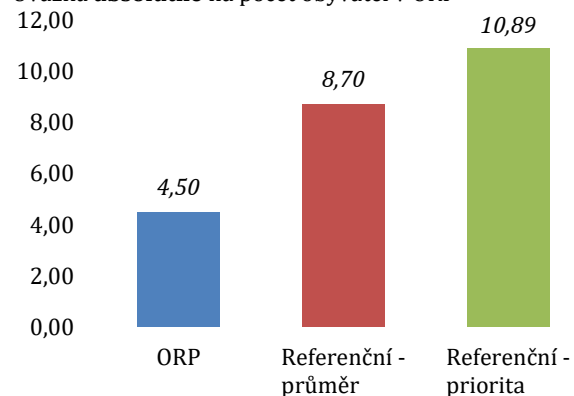
Úvazků na 10 tis. obyvatel*

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty ORP, kde danou službu mají

Odhad potřeby v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

SAS rodiny a děti se nachází ve všech obdobných ORP. Stávající kapacity jsou oproti referenčním hodnotám poloviční. Ve srovnání chybí další cca 4 úvazky.

Terénní programy – úroveň ORP

Terénní programy jsou terénní sužby pro cílovou skupinu osob, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem ohroženy. Mohou být poskytovány v sociálně vyloučených lokalitách, často jsou rovněž poskytovány uživatelům návykových látek. Jde o klíčovou službu sociální prevence, která cílí na minimalizaci rizik ve vztahu k cílovým skupinám, ale i většinové společnosti. Služba může být poskytována anonymně.

Poskytováno v:

100 % ORP

v segmentu

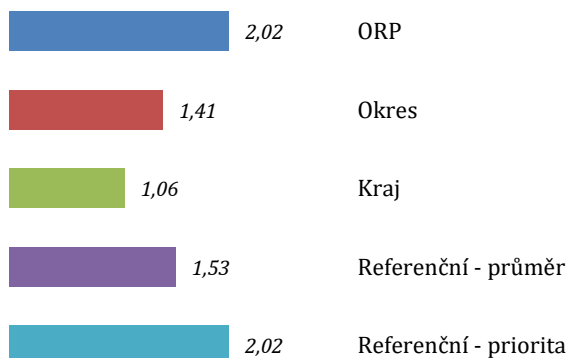
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
1014680	Slezská diakonie	Karviná		
1314379	Slezská diakonie	Karviná		
6309790	Slezská diakonie	Karviná		
6604354	Nová Možnost, z.ú.	Karviná		
8205960	Sociální služby Karviná, příspěvková organizace	n/a		
9470693	Slezská diakonie	Karviná		
Celkem			12,30	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání relativních kapacit

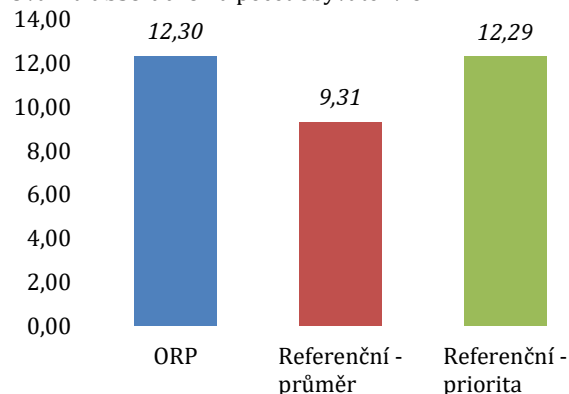
Úvazků na 10 tis. obyvatel*

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty ORP, kde danou službu mají

Odhad potřeby v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Terénní programy se nachází téměř ve všech obdobných ORP. Kapacity v ORP odpovídají referenčním hodnotám u obdobných ORP, které službu považují za prioritu.

Další služby zaměřené na děti a rodiny

Tato část se zaměřuje na porovnání počtů dětí v náhradní rodinné péči a dětí umístěných v ústavní péči. Protože máme k dispozici pouze údaje agregované za okresy, uvádíme přehled za okres Karviná.

Jak počítáme referenční hodnoty?

Další služby zaměřené na děti a rodiny procházejí v současné době výraznou transformací. Dochází k proměně přístupu k poskytování těchto služeb, které jsou více založeny na potřebách a přáních dítěte. Výrazně se projevují trendy, které se týkají všech sociálních a dalších návazných služeb: zejména posílení prevence s cílem předcházení odebírání dětí z jejich rodinného prostředí a zachování jejich vztahových vazeb. Silný je také trend deinstitucionalizace, kdy je ústavní (institucionální) péče nahrazována péčí v náhradním rodinném prostředí. V celkovém přístupu pak důležitou roli hraje přechod k holistickému systému založenému na spolupráci široce definované sítě preventivních a podpůrných služeb, které výrazně přesahují oborové hranice – sociální služby a OSPOD tak úzce spolupracují se školskými a zdravotnickými zařízeními, ale také s dalšími aktéry, jako jsou rodinná centra a podobně.

Tyto trendy probíhají nerovnoměrně a postupně a mezi kraji jsou výrazné rozdíly. V rámci analýz (viz příloha) jsme identifikovali kraje, ve kterých k naplňování těchto trendů dochází v míře větší než v ostatních. I v těchto případech je ale nutné předpokládat, že proces transformace není ukončen a následující referenční hodnoty je nutné vnímat v tomto kontextu. Následující hodnoty jsou odvozeny z hodnot krajů, ve kterých dochází k poklesu počtů dětí umístěvaných do ústavní výchovy. Jedná se přitom o kraje, pro které jsou charakteristické socioekonomické problémy a ve kterých byly výchozí i celkové hodnoty relativně vysoké (Moravskoslezský, Karlovarský), ale také kraje s příznivou socioekonomickou situací, které dosáhly zlepšení z relativně příznivých hodnot (Hlavní město Praha, Středočeský kraj). Dalšími kraji, které odpovídají naplňování trendů jsou kraje Vysočina a Zlínský kraj.

Při aplikaci hodnot pro stanovení referenční potřeby je třeba zohlednit aktuální situaci jednotlivých krajů a nalézt kraje s podobnými parametry z hlediska potřeby těchto kapacit.

Zejména v případě diagnostických a výchovných ústavů je pak třeba zohlednit, že se jedná o zařízení, která jsou často poskytována pro území více krajů a v menších krajích často nejsou přítomna.

Situace v okrese Karviná

Referenční hodnoty vychází z krajů, kde se daří transformace, deinstitucionalizace a prevence ve smyslu podpoření vlastní rodiny. Jedná se o průměr za pět krajů, kde dochází k naplňování těchto trendů více než v ostatních krajích. Nejedná se tak o průměr za celou ČR. Referenční hodnoty ukazují pozitivní příklad, jak to v některých krajích lze realizovat.

Počet dětí v náhradní rodinné péči celkem i zprostředkované je vyšší než referenční hodnoty. Bohužel vyšší je i počet osob s nařízenou ústavní výchovou, oproti referenčním hodnotám přibližně o 70 dětí.

Na druhou stranu je nutné podotknout, že za posledních 10 let došlo ke znatelnému poklesu počtu dětí v ústavní péči z cca 319 na 190,

Tabulka 18: Děti v náhradní rodinné péči a v ústavní výchově, okres Karviná

Absolutní hodnoty a přepočtené referenční hodnoty na velikost okresu Karviná

	Okres Karviná, 2020/21	Referenční hodnoty
Nově evidovaných případů OM	1 586	-
Klientů kurátora pro děti a mládež	961	-
Dětí v náhradní rodinné péči celkem	748	565
Dětí v náhradní rodinné péči zprostředkované	177	150
Počet osob vykonávajících náhradní rodinnou péči (zprostředkovanou)	72	122
Dětí s nařízenou ÚV v zařízeních určených pro ÚV	190	120
Dětí umístěných v ZDVOP	3	11